

William Miguel Pichardo, *Architektura náměstí Jana Palacha v Praze včera, dnes a zítra*, bakalářská práce Ústavu pro dějiny umění FF UK, Praha 2024, posudek školitele

Bakalářská práce Williama Picharda měla složitý vývoj. Kolega Pichardo má rád teoretické uvažování o svém předmětu; zprvu proto chtěl napsat práci o teoretických názorech architekta Jiřího Krohy v éře socialistického realismu. Nastudoval za tím účelem mnoho materiálu. Pak ale přišla předvánoční tragédie v hlavní budově filozofické fakulty na Palachově náměstí, William se velmi intenzívně zapojil do pietních akcí a z toho vzešlo jeho rozhodnutí napsat diplomovou práci o prostoru, v němž se tragédie odehrála. Ale i koncepce této nové práce nevznikala jednoduše. Původně jsme se radili o textu, k jehož hlavním tématům by patřila kolektivní paměť ve směru Mauriceho Halbwachse, Pierra Nory, Aleidy Assmannové atp. Umělecko-historicky pojaté dějiny Palachova náměstí, respektive dějiny prostoru a budov kolem něho, by tvořily pouze základ pro jeho interpretaci v duchu paměťových studií, což se nám zdálo vhodné i s ohledem na už uvedenou motivaci nové bakalářské práce.

Ukázalo se však, že na takový úkol by kolega Pichardo potřeboval daleko více času, než měl objektivně k dispozici. Obsah práce se tak musel zredukovat, a to právě o oddíl věnovaný kolektivní paměti. Zdálo by se, že tím text přijde o svou teoreticko-interpretativní složku, na níž Williamovi Pichardovi velice záleží, ale nestalo se tak. K velmi precizně pojatým dějinám architektury a urbanismu Palachova náměstí se totiž nakonec připojil jeho silně teoreticky pojatý rozbor typologický, opřený o *archetypologii* náměstí podanou německo-americkým teoretizujícím architektem Paulem Zuckerem v jeho knize *Town and Square from the Agora to the Village Green* z roku 1959. Bakalářská práce se tak ve své definitivní podobě skládá z části umělecko-historické, vycházející hlavně z *Města v bouři* našeho milého kolegy Richarda Biegela, a z části teoretické, jejímž základem se staly kriticky podané úvahy o konstitutivních prvcích náměstí à la Paul Zucker. K tomu se pak na konci přidaly Pichardovy myšlenky o dnešním neutěšeném stavu náměstí a o možnostech jeho kultivace, které se opřely o rozbor několika posledních soutěží na úpravu tohoto prostoru a o dobré zhodnocení vítězného projektu Václava Králíčka. William se tu mimochodem vyjadřuje i k umístění pískovcového monumentu, „*menhiru*“, na památku obětí prosincové tragédie v červnu 2024 a jeho poznatek o zesílení vizuálního chaosu v daném prostoru kvůli nadbytku prvků „*doplňujícího řádu*“ (s. 92) se mi zdá být naprosto správný, až objektivní.

V krátkém čase napsal kolega Pichardo vysoce zdařilou práci. Vyšel samozřejmě z některých vzorů – v čele s *Městem v bouři* -, ale nikdy je nepoužil nekreativně. Vynikající ukázkou kolegova tvůrčího přístupu nabízí například pasáž za s. 74 o vztahu Zuckerovy typologické teorie náměstí se starší studií Camilla Sitteho. Kromě drobných chyb v interpunkci, vypadlých kurziv v části poznámek a některých překlepů se zásadnějším chybám práce vyhnula. Upozorňuji jen na dvě osidla: 1. William teoretizuje velmi rád, ale musí si dát pozor na to, aby teoretizování nepřerostlo v mudrování; 2. Nesmíme ztrácet ze zřetele, že naše úvahy a úsudky o nějakém předmětu, stejně jako starší úvahy Zuckerovy nebo ještě starší Sitteovy, nejsou nikdy objektivní, čili obecně platné, nýbrž vždy nějak historicky a společensky podmíněné. Nedávno vyšla kniha *Pravidla vkusu*, kde se tento problém podmíněnosti soudů velmi dobře analyzuje.

S prací jsem velice spokojen, rád ji doporučuji k obhajobě a navrhuji známku 1.

Prof. PhDr. Rostislav Švácha, CSc., v Praze 24. 8. 2024